

за гѣхъ. Женитѣ не захващатъ нова работа въ вторникъ или сѣбота; най-добри дни за такъвъ случай, сѣ понеделѣника или срѣдата. Презъ днитѣ на „Русалкитѣ“ не се пере, нито пѣкъ се работи. На Андоновъ-денъ не се върши „нищо“, защото тоя денъ билъ много „хаталия“. На „Вартоломеевъ-денъ“ не се върти чакрѣкъ, нито въртено или въртешка, за да не се въртѣло свѣтъ. На „Мишовъ-денъ“ не се работи, за да не се вѣдятъ мишки! А на „Вълчитѣ празници“, — за да не ги ядатъ вълцитѣ! (презъ тоя денъ огнището се маже на половина, а веригата (веругата) се връзва на вжзелъ, за да се завържела устата на вълцитѣ! На „Св. Варвара“ не се работи „за сипанца“, и не се вари леща. На „Св. Андрея“ вари се *мисирѣ* (царевица) а на „Св. Четирси“ — готвятъ се 40 сърми, 40 охлюва, а се изпиватъ 40 чаши вино! На „Атанасовъ-денъ“ — циганския празникъ, циганитѣ пѣкъ забиватъ овча глава на колибата си въ знакъ, че лѣтото пристига (Атанасъ гюню — язъ гюню). Тоя обичай у циганитѣ говори, че тукашнитѣ цигани сѣ дошли отъ по-топли, южни краища.

Обичая да кжпять младоженци на Ивановъ-денъ (поскоро младоженцитѣ на Ивановъ-денъ, а булкитѣ на Бабинъ-денъ), а заедно съ гѣхъ и ергенитѣ) — ще датува още отъ първитѣ християнски години, по примѣра на Христовото кръщаване въ рѣката Юрданъ. (ср. другаде обичая „влячугари“).¹⁾

При предприемане на нѣщо, свързано съ рискове, внимава се, каква ще бжде *сръщата*, или *сефтетто*. Има хора, които сѣ *кутсузи* или на които *кракътъ* или *ржката* сѣ *тежки* (кутсузъ). Мома или ергенъ не връщатъ хлѣбъ отъ лозе, за да не имъ връщатъ сватовницитѣ. Децата трѣбва да си изедатъ *коматитѣ* „до троха“, за да не ги *наваля* *циганчето*. *Кората* на хлѣба се яде за телесна здравина. Момата не гребе съ лъжица дъното на тенджерата, за да не вали дъждъ на свадбата ѝ. Момчетата не дѣвчатъ *сакъзъ*, защото нѣмало да имъ поникнатъ мустаци!

На Великъ-денъ женитѣ като се върнатъ отъ черква съ запалени въ ржка свѣщи, цѣрятъ дървеницитѣ, и то по следния начинъ: „Христосъ възкресе! — (На)истина възкресе. Какво ще ядемъ? Червени яйца. А тахтабитѣ какво ще ядатъ? — Една друга да се ядатъ!“ Подиръ това влизатъ въ стайтѣ съ свѣщта и доближаватъ пламъка ѝ до четиритѣ имъ жгла. (Ср. У. М. въ Народний Гласъ, 1883 г., год. V, 6-ий августъ).

Донесенитѣ въ кжщи свѣщи отъ Великденския четвъртъкъ се пазятъ презъ цѣлата година, за да се запалватъ презъ време на гръмъ. Когато за пръвъ пжтъ, въ началото

¹⁾ На Юрдановъ-денъ (Водокръщи) церковниятъ кръстъ по-рано се е хвърлялъ въ Новоселския виръ. Тия, които се хвърляли въ вира за да го вадятъ, презъ цѣлата година не ги тресѣло.